

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Beleznyai Zsolt (címe) ügyvéd által képviselt - az elsőfokú eljárásban felperesként eljáró néhai ... jogutódai - kiskorú I.rendű felperes neve (I.r. felperes címe) I. rendű és kiskorú II.rendű felperes neve (II.r. felperes címe) II. rendű felpereseknek, dr. Bacskó László (címe) ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és Dr. Kamarás Péter Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kamarás Péter ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. november 20. napján kelt 68.P.25.070/2011/9. számú ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla a II. rendű alperessel szemben a jogsértés megállapítására, a jogsértéstől való eltiltásra és elégtételadásra vonatkozó rendelkezés körében a pert megszünteti, ebben a részében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helyben hagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felpereseknek 25.000 (Huszonötezer) forint + áfa fellebbezési költséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 80.000 (Nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. rendű alperes kiadásában megjelentetett ... című lap ... lapszámában megjelent azon sajtóközlésekkel, miszerint

⌚ a felperes súlyos beteg,

- az utóbbi időben tragikusra fordult gyermekei és az ő élete,
- súlyos betegsége miatt folyamatos kezelésekre kell járnia,

az I. rendű alperes megsértette a felperes magántitok védelméhez, valamint a

magán- és családi élete tiszteletben tartásához fűződő jogait.

Míg azon sajtóközlésekkel, hogy a felperes megbánta gyermekei születését,

- ha újrakezdené, máshogy csinálná,
 - megbánta hússzor, hogy akkor úgy döntött, ahogy,
- az I. rendű alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő jogát.

Az I. rendű alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy a sérelmezett cikkel azonos helyen, formában és módon megjelentetett nyilatkozattal adjon elégtételt a felperes számára.

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek kártérítésként 1.000.000 forint tőkét, ezen összeg után 2011. február 1-jétől a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező késedelmi kamatot, valamint 63.500 forint perköltséget.

Megállapította továbbá, hogy a II. rendű alperes kiadásában megjelentetett ... -i számában megjelent azon sajtóközlésekkel, miszerint

- a felperes halálos kórral küzd,
- kihullott a haja,
- nagybeteg,
- külföldön, Törökországban kezelteti magát,
- fiatal kora ellenére daganatos betegség támadta meg,
- szülei rákban hunytak el,
- egyedül kell szembenéznie akár a lehető legrosszabbal is,
- az egyik legmakacsabb és legkegyetlenebb kór, a rák támadta meg a szervezetét,
- gyerekeit sem képes levinni a játszótérre,
- a kemoterápiától megváltozott a külsője,
- a betegségtől és a kezelésektől erőtlenné lett,
- csak kendővel a fején megy ki az utcára,

a II. rendű alperes megsértette a felperes magántitok védelméhez, valamint a magán- és családi élete tiszteletben tartásához fűződő jogait.

A II. rendű alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy a sérelmezett cikkel azonos helyen, módon és formában megjelentetett nyilatkozattal adjon elégtételt a felperes számára.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek kártérítésként 1.000.000 forint tőkét, annak 2011. szeptember 1-jétől a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező késedelmi kamatot, valamint 63.000 forint perköltséget.

Kötelezte az I-II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg az államnak külön felhívásra fejenként 60.000-60.000 forint eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság határozatát a Ptk. 75. § (1) és (3) bekezdésében, a Ptk. 81. § (1) bekezdésében, a Ptk. 78. § (1)-(2) bekezdésében foglalt szabályokra, valamint

az 56/1994. (XI. 10.) AB számú határozat indokolásában írtakra és a Római Egyezmény 8. Cikkének rendelkezéseire alapította. Kifejtette, hogy a joggyakorlat szerint a magánszférához való jog nem más, mint az egyén jogosultsága ahhoz, hogy maga dönthesse el mit tegyen sorsával, miként rendelkezzen saját magával. Ennek keretében jogosult meghatározni azt, hogy vele kapcsolatosan mely információk jussanak mások tudomására. A magánszférához való jog az egyén önrendelkezési jogát is jelenti arra vonatkozóan, hogy megmutathassa magát a kívüllátnak, illetve eldöntse, hogy saját személyének mely részét kívánja nyilvánosságra hozni. E jog része az eltitkolás, elrejtőzés joga is, vagyis az egyén jogosult megakadályozni nem csupán a valótlanítások közzétételét, hanem azt is, hogy a magánéletére vonatkozóan a magánszférájába tartozó információk nyilvánosságra kerüljenek.

A néhai felperes és az alperesek nyilatkozatai, valamint a meghallgatott tanúk vallomása alapján tényként állapította meg, hogy az alperesi sajtócikkek megjelenését megelőzően a néhai felperes elnehezült élethelyzetének részleteit, a családjában bekövetkezett tragédiákat és súlyos betegségét nem hogy nem kívánta a sajtó nyilvánossága elé tárni, hanem azt még a személyes környezetében is igyekezett eltitkolni. Nem járult hozzá ahhoz, hogy ezen körülményekről, a betegségről és annak részleteiről a sajtó bármit is nyilvánosságra hozzon, sőt az ellen más sajtószerv előzetes megkeresésére - hozzátartozója útján - kifejezetten tiltakozott. A magánéletére vonatkozó részletek tekintetében kizárólagosan jogosult azok nyilvánosságra hozatalára. Ekként a keresetében sérelmezett személyes információk alperes általi közzététele megsértette a magánélet és a magánszférához, a magán és családi élet tiszteletben tartásához, valamint a magántitok védelméhez fűződő személyiségi jogait. A jogsértés megállapítására és az objektív jogkövetkezmények alkalmazására a Ptk. 84. § (1) bekezdés a), b), c) pontja alapján került sor. Az I. rendű alperes vonatkozásában megállapításra került a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jog megsértése is, miután az I. rendű alperes a sérelmezett állítása valóságtartalmát nem bizonyította.

A nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelem tárgyában az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja és a Ptk. 339. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 355. § (1) bekezdése alapján határozott. A néhai felperesnek az alperesek által nem vitatott személyes nyilatkozata, valamint a tanúvallomások alapján állapította meg azt, hogy az alperesi sajtószervek a néhai felperes magánéletét jogsértő módon hozták nyilvánosságra, aki emiatt magyarázkodásra kényszerült. Ennek következtében betegségével akarata ellenére foglalkoznia kellett, így nem tudott megfelelően a gyógyulására és a betegségtudaton való túllépésre koncentrálni. A sajtóközlemények felzaklatták, azok okán kiszolgáltatott, tehetetlen helyzetben érezte magát, mindez egészségi állapotát hátrányosan befolyásolta. Tényként volt megállapítható a nagy példányszámban megjelent sajtóközlemények, valamint a tanúvallomások alapján, hogy a néhai felperes ismerősei, volt kollégái, iskolatársai is az újságcikkekből szereztek tudomást betegségéről és megnehezült élethelyzetéről. Ezért az elsőfokú bíróság - figyelembe véve az eset összes körülményeit, a jogsértés tárgyi súlyát és a

felperesnél bekövetkező nem vagyoni hátrányt - a kereseti kérelemmel megegyező mértékben határozta meg az alperesek által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét. A Pp. 163. § (3) bekezdése alapján köztudomású ténynek tekintette és ily módon külön bizonyítás nélkül elfogadta azt, hogy a személy intim szférájához, magánéletéhez tartozó és gyógyíthatatlan betegségére vonatkozó adatok, információk hozzájárulása nélkül történő nyilvánosságra hozatala és az ezzel megvalósuló, a magánéletébe való beavatkozás az érintett személy lelkiállapotában olyan hátrányos változást idéz elő, ami megalapozza a nem vagyoni kárigényt. Az alperesi cikkekben közöltek alkalmasnak látta arra, hogy a néhai felperesről kedvezőtlen képet alakítsanak ki mind a közvetlen, mind a tágabb környezetében, sajnálkozást, szánakozást kiváltva irányában, mindez pedig gyógyulásában hátrányosan befolyásolta. Az írások rendkívül rossz hatást gyakoroltak a néhai felperes lelkiállapotára éppen akkor, amikor a súlyos betegséggel való küzdelem minden mentális tartalékát felemésztette. Az elsőfokú bíróság értékelte azt, hogy a néhai felperest kiszolgáltatott helyzetben, nagy nyilvánosság előtt érte az I. rendű alperes többszörösen személyiségi jogot sértő magatartása. Az alperesek magatartásukkal a néhai felperes adott élethelyzetét pusztán bulvárhírként, szenzációhajhász módon kezelték, vele szemben nem tanúsítottak kíméletet. A II. rendű alperes által megjelentetett sajtócikk tekintetében ... tanúvallomása alapján bizonyítottan találta és tényként állapította meg azt, hogy függetlenül attól, hogy ezen írás a néhai felperes nevét nem tartalmazza és az illusztrációként közölt fotók sem őt ábrázolják, de a közölt írás, annak szövegösszefüggése és az illusztrációként közölt fényképfelvétel együttesen alkalmas volt arra, hogy a cikk alapján a néhai felperest az újságolvasó közönség egyértelműen beazonosítsa.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett és a pereszes alpereseket kötelezte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján meghatározott mértékű ügyvédi munkadíj megfizetésére. A per tárgyi illetékfeljegyzési jogos voltára tekintettel előzetesen meg nem előlegezett eljárási illeték megfizetésére az alpereseket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (3) bekezdésében írt módon kötelezte.

Az elsőfokú bíróság határozatával szemben a II. rendű alperes terjesztett előfellebbezést, melyben a kereset teljes elutasítását kérte, hivatkozva arra, hogy az ítélet minden tekintetben törvénysértően megalapozatlan.

Fellebbezési álláspontja szerint a kiadásában megjelenő ...ban közölt írás nem alkalmas a néhai felperes személyének beazonosítására, akinek nevét, fényképét nem jelentette meg, a cikk melletti kép csupán illusztráció volt. Nem egyedi eset, hogy egy ismert téves a családját, két gyermekét elhagyta, az írás nem említette, hogy ikergyermekekről van szó.

Megítélése szerint téves okfejtés következtében került sor ... tanúvallomása alapján a felelősségének megállapítására, hiszen a tanú is elismerte, hogy két ismeretlen kiskorú fényképével illusztrálták a cikket. A tanú azért gondolt a néhai felperesre, mert 25 éve ismerte őt és feltételezte, hogy a betegségével kapcsolatos információ a személyét érinti. ... előadását rendkívül aggályosnak tartotta, miután azt semmi nem támasztotta alá.

Megjegyezte, hogy abban az esetben is, ha a jogsértés megállapítható lenne, a megítélt nem vagyoni kártérítés összege törvénysértően magas, tekintettel arra, hogy az az I. rendű alperes fizetési kötelezettségével azonos mértékben került meghatározásra. Ez nem felel meg a belső arányosság elvének, hiszen az I. rendű alperes leírta az ismert tévés személyiség, ... nevét. Erre tekintettel másodlagosan a megítélt kártérítés összegének jelentős leszállítását kérte.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

Tekintettel arra, hogy a néhai felperes a jogorvoslati eljárás során, 2013. augusztus 5. napján elhalálozott, az eljárás a Pp. 111. § (1) bekezdése értelmében jogutódjának perbelépéséig, illetve perbevonásáig félbeszakadt. A jogutódok perbelépésüket bejelentették, és kérték az eljárás folytatását. A Fővárosi Ítéltábla a 2.Pf.20.283/2014/2. szám alatti végzésével állapította meg, hogy a néhai felperes jogutódai kiskorú ... I. rendű és kiskorú ... II. rendű felperesek.

A II. rendű alperes fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül, Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltak értelmében.

A másodfokú eljárás során a Pp. 61. § (1) bekezdése szerint megállapított jogutódlásra arra figyelemmel került sor, hogy a II. rendű alperes fellebbezése érintette az elsőfokú bíróság határozatában megállapított nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó kötelezését és annak összegszerűségét. A Ptk. 85. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogokat - a (2) és (3) bekezdésen foglalt kivételekkel - csak személyesen lehet érvényesíteni. A Ptk. 85. § (1) bekezdésének idézett szabályából következően a személyhez fűződő jog védelmében a jogosult tehát általában csak személyesen járhat el, a (3) bekezdés alapján meghalt személy emlékének megsértése miatt bírósághoz fordulhat a hozzátartozó is. A Ptk. tehát a személyes igényérvényesítés alól a meghalt személy emléke védelmének érdekében enged kivételt. A hozzátartozó ennek megfelelően a jogelőd halála után az elkövetett jogsértés miatt közvetlenül fordulhat a bírósághoz jogvédelemért. Abban az esetben, ha a jogelőd a személyhez fűződő jogának megsértése miatt már fellépett, de a peres eljárás során meghalt, nincs akadálya annak, hogy a hozzátartozó a perben jogutódként fellépjen. Értelmszerűen azonban a jogutódok már nem kérhetik a személyhez fűződő jog megsértésének közvetlen megállapítását, hanem a halott emlékének a megsértése miatt tarthatják fenn keresetüket. A perbeli esetben a jogelőd a fellebbezési eljárás során halt meg, ekként gyermekei nem voltak elzárva attól, hogy jogutódként fellépjenek. A néhai emléke megsértésének megállapítását - amely eljárásjogi értelemben nem minősül meg nem engedett keresetváltoztatásnak - ugyanakkor nem kérték, a perbeli jogutódlás azonban megengedett a nem vagyoni kártérítés iránti igény körében is, a Legfelsőbb Bíróság iránymutatása alapján követett bírói gyakorlatnak megfelelően.

Nem volt tehát akadálya annak, hogy a jogelőd által nem vagyoni kártérítés megfizetése iránt indított perben a jogutódok követeljék a jogelődöt haláláig megillető nem vagyoni kártérítés összegét.

Fentiekből következően az elsőfokú bíróság által alkalmazott objektív jogkövetkezmények vonatkozásában jogutódlás megállapításának helye nem volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla a II. rendű alperessel szemben a jogsértés megállapítására, a jogsértéstől való eltiltásra és elégtételadásra vonatkozó rendelkezés körében a pert a Pp. 157. § g) pontja alapján megszüntette és az elsőfokú bíróság ítéletét abban a részében, amelyre a megszüntetés oka fennáll, a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

A jogutódként perbelépett örökösök a jogelődjüket haláláig megillető nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti igényüket az elsőfokú bíróság határozatának helybenhagyására tett indítványukkal érvényesítették. Ekként a másodfokú bíróság a II. rendű alperes fellebbezését a jogelőd halálát követően, a jogutódok perbelépése mellett bírálta el. Ennek során az elsőfokú bíróság nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó rendelkezésével egyetértett, az e körben kifejtett indokolásában foglaltakat mindenben osztotta. Az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és azok alapján helytállóan határozta meg a II. rendű alperes által megvalósított személyiségi jogsértésre figyelemmel a nem vagyoni kártérítés összegét, amely alkalmas a néhai felperest ért hátrányok kompenzálására, melyek fennállásának megállapítására köztudomású tények alapján is lehetőség volt, de emellett a meghallgatott tanúk vallomása is alátámasztotta a felperest ért nem vagyoni hátrányokat. A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a II. rendű alperesi állásponttal, miszerint a kereset tárgyává tett cikkből a felperes személye nem volt beazonosítható. Ezen vélekedését ... és ... érdektelen tanúk vallomása teljes mértékben megcáfolta. A ...ban megjelent cikk attól függetlenül alkalmas volt a felperes beazonosíthatóságára, hogy illusztrációként nem a néhai felperest és gyermekeit ábrázoló fényképfelvételek jelentek meg, a közölt információk alapján azonban a felperest az őt ismerő személyek egyértelműen felismerték. Ekként aggálytalanul volt megállapítható, hogy a II. rendű alperes is megvalósította az elsőfokú bíróság által megjelölt személyiségi jogok megsértését, melynek szubjektív jogkövetkezménye az elsőfokú bíróság által felhívott jogszabályi rendelkezések alapján a nem vagyoni kártérítés megfizetésének kötelezettsége. A másodfokú bíróság nem talált az első fokon eljárt bíróság által meghatározott, a hasonló jogsértések esetén alkalmazott bírói gyakorlatnak megfelelő mértékű nem vagyoni kártérítés mérséklésére okot adó körülményt sem. Ezért az elsőfokú bíróság határozatának a II. rendű alperest nem vagyoni kártérítés és járulékaik megfizetésére kötelező rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, annak helyes indokai alapján, figyelemmel a Pp. 254. § (3) bekezdésének rendelkezéseire.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 239. §-án keresztül alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott. A pereszes II. rendű alperes a felperesek javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. § (1) bekezdés, 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-án alapuló összegben meghatározott ügyvédi munkadíj

megfizetésére köteles, míg a fellebbezési illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. április 24.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő